

Školní vzdělávací program

Obor: 7941K/81, Gymnázium – všeobecné (osmileté)
Obor: 7941/41, Gymnázium – všeobecné (čtyřleté)

Učební osnovy pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia
a čtyřleté gymnázium

Vzdělávací oblast: **Umění a kultura**

Vzdělávací obor: **Estetická výchova**

Předmět: **Estetická výchova - hudební**

Charakteristika estetické výchovy – hudební 1. a 2.ročník čtyřletého gymnázia kvinty a sexty osmiletého gymnázia

Předmět estetická výchova-hudební je zařazen do 1. a 2. ročníku čtyřletého studia a kvinty a sexty osmiletého studia. Žáci si mohou zvolit předmět estetická výchova – hudební, či výtvarná jako jeden ze dvou oborů vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět je dotován dvěma hodinami týdně. Předmět vychází ze vzdělávacího obsahu Hudebního oboru a je do něj integrováno téma Umělecká tvorba komunikace. Vzdělávací obsah se realizuje prostřednictvím produkce, recepce a reflexe. Prohlubuje znalosti, rozvíjí dovednosti a upevňuje získané vědomosti pomocí těchto činností:

- vokální (jednohlasý a vícehlasý zpěv, intonace, práce s mluveným slovem)
- instrumentální (hra na jednoduché nástroje)
- poslechové (aktivně vnímají hudbu, orientují se v hudební skladbě, seznamují se s dobou vzniku díla a životem autora)

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené pianinem, kytarou, bicí soupravou, rytmickými Orffovými nástroji, audiotechnikou. Do výuky jsou začleněny návštěvy koncertů, hudebních pořadů a divadelních představení.

Předmět zahrnuje průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova* a *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* a *Multikulturní výchova, Mediální výchova*.

Výchovné a vzdělávací strategie

- učitel nabízí žákům způsoby a metody, jak pracovat s vlastním hlasem (komp.1)
- hledá společně s jednotlivými žáky možnosti jejich individuálního rozvoje (komp.1)
- předkládá žákům dostatečné informační zdroje (komp.1)
- vyzývá žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací formou referátů (komp.1)
- upozorňuje žáky na možnosti sledování kulturního života ve městě (komp.1,5)
- učitel zadává žákům úkoly, při nichž mohou pracovat s již osvojenými dovednostmi (komp.1,2)

- prostřednictvím řízené diskuse učitel vede žáky k hledání (dešifraci) významové roviny díla (komp.2,3,4)
- učitel vede žáky k jasnému a srozumitelnému vyjadřování jejich myšlenek a názorů, vytváří podmínky pro vzájemné sdělování hudebních pocitů (komp.3,5)
- formou nástrojové souhry připravuje vhodné prostředí pro hudební dialog mezi žáky (komp.3,4,5)
- učitel vytváří situace, které vedou k uvědomění si vlastního přínosu do skupiny a respektování osobnosti druhého (komp.4,5)
- podporuje žáky v tom, aby individuálně posuzovali své hudební schopnosti a stanovovali si vlastní zájmové či profesní plány (komp.4,5)

v řízených diskusích umožňuje učitel žákům, aby si uvědomovali svá práva a svobodu projevu (komp.4,5)

Vyučovací předmět : Hudební výchova

Ročník : kvinta + první ročník

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<ul style="list-style-type: none">➤ orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla ➤ vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpozná hudebně výrazové prostředky užití ve skladbě, uvědomuje si hudební	<ul style="list-style-type: none">- rozlišuje hudební formy- odliší historické hudební nástroje a získá informace o jejich vývoji- posoudí funkce hudby v době středověku- objasní funkce hudby duchovní a světské - kultivuje svůj pěvecký a hlasový projev, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv	<ul style="list-style-type: none">- vznik a vývoj hudby (starověké kultury)- středověk - hudba renesance a humanismu	<p style="text-align: center;">MKV- Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>OSV-Spolupráce a soutěž - nakolik chci být originální a nakolik jsem schopen se přizpůsobovat druhým</p>	dějepis, český jazyk a literatura,

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvořenému celku</p> <p>➤ vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční</p> <p>➤ využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě</p> <p>➤ přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího a vnitřního</p>	<ul style="list-style-type: none">- při poslechu skladby reaguje na zadané otázky- orientuje se v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic- rozpozná změnu v harmonii skladeb- učí se rozeznávat akordické souzvučky- rozlišuje hudební formy- zaznamená okolnosti vzniku opery- rozlišuje hudební formy fuga, oratorium, kantáta	<ul style="list-style-type: none">- umění vícehlasu v českých zemích- baroko	<p>VMEGS– Žijeme v Evropě – významní Evropané</p>	<p>umělecká výchova geografie</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků) jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností tohoto poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje</p> <p>➤ uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí</p> <p>➤ popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos</p>	<p>- objasní přínos práce českých kantorů</p> <p>- rozlišuje základní harmonické funkce – tonika, dominanta a subdominanta</p>	<p>- J. S. Bach - G. F. Händel - A. Vivaldi</p> <p>- baroko v českých zemích</p> <p>- harmonie a harmonizace</p>		

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje</p> <p>➤ na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci</p> <p>➤ využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společenských hudebních aktivitách a přiměřeně svým</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví a vysvětlí pojem obrat kvintakordu - rozlišuje vedlejší harmonické funkce - objasní notový zápis v partituře 			

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ</p> <p>➤ orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje</p>				
<p>➤ odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost, či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích</p> <p>➤ objasní podstatné rysy aktuálního</p>	<ul style="list-style-type: none"> - porovná a posoudí důležitost a vhodnost hudby v různých životních situacích - seznamuje se s osobitým projevem interpreta - rozpozná estetickou a uměleckou hodnotu hudebního díla 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba nonartificiální - jazz - L. Armstrong - chicagský styl - swing - zpěvácké hvězdy - muzikál - nonartificiální hudba 	<p>MV – účinky mediální produkce a vliv médií</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
(pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“		v Evropě - šantán a kabaret - šanson - revue		

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník : sexta + druhý ročník

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>➤ orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně - instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozliší nové hudební formy- rozliší malý klasický orchestr a smyčcové kvarteto- zdůvodní – Čechy – konzervatoř Evropy- odhadne příčiny české hudební emigrace - zpívá romantické písně - definuje zásady programní hudby - zaznamená reformu opery- rozliší pojmy opera buffa a grand opera- porovná operu	<ul style="list-style-type: none">- klasicismus – J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven - klasicismus v české hudbě - hudba období romantismu- F. Schubert - R. Wagner - francouzská a italská opera	<p>OSV-Spolupráce a soutěž</p>	<p>dějepis český jazyk a literatura</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>➤ interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit</p> <p>➤ uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební</p>	<p>s operetou</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s virtuozy a jejich dílem <p>- porovná rozdíl mezi recitací básně a melodramem</p> <p>- užívá nové pojmy – konsonance, disonance, rafinovaná instrumentace, celotónová stupnice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - J.Offenbach - hudba instrumentální (programní symfonie, symfonická báseň, klavírní tvorba) - hudba v Rusku - česká národní hudba (B.Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich) - impresionismus - bludiště stylů, volná 	<p>VMEGS– Rozvoj kultury v národním, evropském a globálním kontextu – spolupráce kultur, jejich prolínání, kulturní konflikty</p>	<p>fyzika umělecká výchova</p>

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<p>tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí , pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout</p> <p>➤ objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu</p> <p>➤ uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební barvu, rozdíl mezi zvukem a tónem - odlišuje nová kompoziční pravidla, nové hudební formy - zaznamená možnosti zvukového studia a novátorství v hudbě - rozlišuje originální tvorbu skladatelů 20. stol. - improvizuje jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) 	<ul style="list-style-type: none"> atonalita - expresionismus, modální hudba, neoklasicismus, neofolklorismus, minimalismus - A. Hába - „nezařaditelní“ v hudbě 20. stol. - nonartificiální hudba – 50. léta 20.stol. - rhythm and blues, rock-and-roll - 50. léta v Čechách – divadla malých forem 	<p>MKV- Základní problémy sociokulturních rozdílů</p> <p>MV – účinky mediální produkce a vliv médií, Mediální produkty a jejich významy</p>	

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<ul style="list-style-type: none">➤ vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti➤ vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě➤ reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	<ul style="list-style-type: none">- chápe přínos mladé generace pro kulturu- tvoří instrumentální doprovod dle svých schopností (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá)- využívá moderní hudební nástroje a počítač k tvorbě doprovodu k písním – dle svých možností- v hudebně pohybových činnostech využije tance jako způsobu komunikace	<ul style="list-style-type: none">- britský rock- folk music- underground a psychedelic music- moderní populární hudba 70. a 80. let- heavy metal 80. let- střední proud, ostatní hudební styly- techno		umělecká výchova

<u>Očekávaný výstup</u>	<u>Školní výstup</u>	<u>Učivo</u>	<u>Tématické okruhy průřezových témat</u>	<u>Mezipředmětové vztahy</u>
<ul style="list-style-type: none">➤ upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat➤ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu				